

Protokół Nr 34/09
posiedzenia Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej
i Ochrony Środowiska
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
w dniu 28 sierpnia 2009 roku.

Obrady Komisji prowadził Pan dr Józef Kwiecień – Przewodniczący Komisji.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 10.00.

W posiedzeniu uczestniczyło 6 członków Komisji oraz osoby zaproszone, zgodnie z załączonymi listami obecności (*załącznik nr 1 i 2*).

Przewodniczący Komisji – zapytał, czy są uwagi do porządku obrad przesłanego wraz z zaproszeniem na posiedzenie:

1. Informacja o działalności Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Słupi Jędrzejowskiej.
2. Informacja z działalności Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Kielcach.
3. Informacja nt. zaawansowania działań delegowanych do samorządu województwa w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
4. Stan i perspektywy rozwoju odnawialnych źródeł energii pochodzenia rolniczego w województwie świętokrzyskim.
5. Sprawy różne.

Nie zgłoszono uwag i uzupełnień do porządku. Komisja przyjęła ww. porządek w drodze aklamacji.

Przewodniczący Komisji – poinformował, że w sprawach różnych zostanie zaopiniowany wniosek o umorzenie należności Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. W tym punkcie porządku Komisja może się ponadto odnieść do odpowiedzi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wnioski zawarte w stanowisku Sejmiku w sprawie sytuacji w rolnictwie województwa świętokrzyskiego.

Podkreślił, że Sejmik dokona ponownej oceny sytuacji w rolnictwie podczas konferencji, poświęconej przeanalizowaniu problemów, z którymi borykają się świętokrzyscy rolnicy.

Ad. 1.

Członkowie Komisji otrzymali Informację o działalności Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Słupi Jędrzejowskiej (*załącznik nr 3 do protokołu*).

Informację przedstawił **Pan Stefan Paczocha – Dyrektor Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Słupi Jędrzejowskiej.**

Przewodniczący Komisji – otworzył dyskusję.

W dyskusji głos zabrali: **Pan Jan Lis – zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska** oraz **Radny Województwa – Bogusław Moskal**.

Pytania dotyczyły usytuowania Stacji w relacjach z innymi jednostkami otoczenia rolnictwa oraz prowadzenia badań porejestrowych ziemniaka GMO.

Dyrektor Stefan Paczocha – poinformował o zakresie współpracy Stacji z innymi podmiotami pracującymi na rzecz rolników świętokrzyskich m.in.: ośrodkiem doradztwa rolniczego, uczelniami rolniczymi . Stacja współpracuje przede wszystkim w zakresie upowszechniania wyników przeprowadzonych badań porejestrowych przez ww. podmioty.

Odnosnie badań organizmów roślinnych GMO zapewnił, że nie było takiego przypadku na terenie województwa, z uwagi na fakt, że przeprowadzanie tych badań nie jest uregulowane w polskim prawodawstwie.

Radny Bogusław Moskal – stwierdził, że 3 lata temu na teren Włoszczowy trafiły sadzeniaki ziemniaka, które ponoć pochodziły z Słupi Jędrzejowskiej.

Dyrektor Stefan Paczocha - uznał te informacje za nieprawdziwe. Stacja nigdy nie prowadziła takich badań, co znajduje potwierdzenie w jej dokumentacji.

Przewodniczący Komisji – stwierdził, że Komisja przyjęła do wiadomości informację o działalności Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Słupi Jędrzejowskiej. Podziękował panu Dyrektorowi za udział w posiedzeniu i zadeklarował organizację posiedzenia Komisji w roku przyszłym na terenie Stacji.

Ad. 2.

Członkowie Komisji otrzymali Informację z działalności Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Kielcach (*załącznik nr 4 do protokołu*) .

Informację przedstawiła **Pani Katarzyna Sowa – Cichecka – Dyrektor Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Kielcach**.

Poinformowała, że jest szansa, aby w naszym województwie uruchomić proces wapnowania gleb w oparciu o dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Takie rozwiązanie przyjęły już inne fundusze wojewódzkie. Pozwala ono rozszerzyć zakres prowadzonych badań gleb i wapnowania, a tym samym poprawić jakość i wydajność gruntów. Stwierdziła, że konieczność aktualizacji badań gleb w gminach i poszczególnych gospodarstwach wynika z wdrażania programów m.in. promocji świeżych owoców i warzyw w szkołach, gdzie produkty te będą musiały spełnić wysokie wymagania dietetyczne.

Przewodniczący Komisji – otworzył dyskusję. Stwierdził, że z przeprowadzonych dotychczas ustaleń i analiz wynika, iż fundusz ochrony środowiska nie może objąć dofinansowaniem dopłat do wapna nawozowego dla wszystkich gospodarstw rolnych.

W dyskusji głos zabrali:

Pan Jan Lis – poinformował, że dofinansowaniem z Funduszu objęte jest jedynie wapnowanie gleb w gospodarstwach ekologicznych. Stwierdził, że nie zostały zgłoszone inicjatywy, ani z samorządów lokalnych, ani z izby rolniczej o objęcie dofinansowaniem szerszego zakresu gospodarstw.

Pani Dyrektor Sowa – Cichecka – wyjaśniła, że w skali całego kraju to właśnie izby rolnicze współpracują z funduszami w tym zakresie. Beneficjentami są rolnicy, ale izby w ich imieniu piszą i rozliczają projekty.

Radny Józef Bąk – podkreślił, że system dopłat do wapnowania powinien brać pod uwagę zamożność rolników i wpierać w szerszym zakresie tych, których nie stać na samodzielne sfinansowanie tego przedsięwzięcia. Uznał za niesprawiedliwe preferencje dla gospodarstw ekologicznych. Wyraził pogląd, że wysokość dofinansowania powinna być uzależniona od wielkości gospodarstwa rolnego. Podał przykład niskiego plonowania zboża w gospodarstwach nastawionych na jego produkcję.

Radny Bogusław Moskal – zadał pytanie, czy stacja współpracuje z Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie badania produktów pod kątem zawartości składników GMO i uzyskiwania przez produkty certyfikatów non-gmo.

Pani Dyrektor Sowa – Cichecka – wyjaśniła, że na dzień dzisiejszy współpraca z WIJHARS polega jedynie na potwierdzaniu przez Stację jakości wapna nawozowego. Wynika to z ograniczeń finansowych, niepozwalających Stacji na włączenie się w szerszym zakresie w działania Inspekcji.

Przewodniczący Komisji – podziękował Pani Dyrektor za szerokie zreferowanie poruszonych w dyskusji zagadnień. Stwierdził, że sytuacja może ulec poprawie po przejęciu ośrodków doradztwa rolniczego przez samorzady województw.

Stwierdził, że Komisja przyjęła do wiadomości Informację z działalności Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Kielcach.

Ad. 3.

Członkowie Komisji otrzymali Informację nt. zaawansowania działań delegowanych do samorządu województwa w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (*załącznik nr 5 do protokołu*)

Informację przedstawiła **Pani Mirosława Mochocka – Kierownik Biura PROW w Świętokrzyskim Biurze Rozwoju Regionalnego.**

Poinformowała, że w ramach tego programu, samorząd województwa nie ma tak daleko posuniętej swobody, jak w przypadku RPO. Środki muszą być wydawane na cele wskazane w programie krajowym. Wszystko jest tu ustalane centralnie, natomiast województwo uruchamia płatności i odpowiada za płynność wydawania środków.

Podkreśliła, że realizacja programu w naszym województwie przebiega sprawnie. W działaniu „Odnowa wsi” podpisane zostały już wszystkie umowy z beneficjentami (102 gminy), którzy zmieścili się w limicie środków. Już wiadomo, że z pozostałymi 8 wnioskodawcami umowy będą podpisane w najbliższym czasie. Znacznie zaawansowany jest również „Leader”, w którym udało się podpisać umowy ze wszystkimi lokalnymi grupami działania. Mimo opóźnień na szczeblu resortowym pierwsze środki trafiły już do nich z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Ważnym działaniem z punktu widzenia gmin są „Podstawowe usługi dla ludności wiejskiej”. W tym przypadku zakończył się już nabór wniosków i umowy będą podpisywane we wrześniu. Ponieważ wnioski znacznie przekroczyły dostępne środki na rok bieżący, województwo wystąpiło do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zwiększenie puli do 95% limitu dostępnego na cały okres programowania. Pozwoli to sfinansować wszystkie dobrze przygotowane i zweryfikowane projekty. Na wzrost puli środków będą miały również wpływ zakładane oszczędności przetargowe. Stanowisko Ministra jest przychylne, co daje szansę, że wszystkie projekty będą mogły być zrealizowane.

Jedynym działaniem, które nie zostało jeszcze uruchomione są „Scalania gruntów”. Limit środków, o jakie wnioskowało województwo, na podstawie zapotrzebowania z gmin, jest znaczny. Organem odpowiedzialnym za scalenia jest starosta, jednak on nie może być beneficjentem tych środków. Dalsze problemy wynikające z wdrażania tego działania to: małe zainteresowanie samych rolników oraz uznanie VAT za koszt nie podlegający kwalifikacji.

Stwierdziła, że prawdopodobnie zostanie przygotowane wystąpienie do Ministerstwa Finansów o uznanie VAT-u za koszt kwalifikowalny.

Przewodniczący Komisji – otworzył dyskusję. Stwierdził, że kwota przeznaczona na realizację całego programu jest bardzo wysoka.

Radny Józef Bąk – zadał pytanie, czy z programu można uzyskać środki na poszukiwanie źródeł termalnych w celu wykorzystania ich jako alternatywnych źródeł energii.

Pani Mirosława Mochocka – wyjaśniła, że nie ma możliwości finansowania prac badawczych. Beneficjentem jest gmina i ona może wystąpić, ale tylko na pokrycie kosztów odwiertów dla ogrzania konkretnego budynku użyteczności publicznej.

Przewodniczący Komisji - stwierdził, że Komisja przyjęła do wiadomości przedstawioną informację.

Ad. 4.

Członkowie Komisji otrzymali Informację nt. stanu i perspektyw rozwoju odnawialnych źródeł energii pochodzenia rolniczego w województwie świętokrzyskim *(załącznik nr 6 do protokołu)*

Przewodniczący Komisji – we wprowadzeniu przytoczył fragment odpowiedzi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na postulaty zawarte w Stanowisku Sejmiku w sprawie sytuacji w rolnictwie województwa świętokrzyskiego w 2009 roku, gdzie jest mowa o alternatywnych źródłach energii i wykorzystywaniu biomasy do wytwarzania gazu. Ministerstwo deklaruje w nim, że w każdej gminie będzie w przyszłości działać biogazownia.

Docelowo ma być obsiany rzepakiem znaczny areał – około 1 mln ha w skali kraju. Aktualnie szacuje się ten areał na 800 tys.

Załączony materiał szczegółowo przedstawił **Pan Andrzej Pacocha z Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska.**

Przewodniczący Komisji – poprosił o zabranie głosu pana Lecha Budzynowskiego – producenta roślin energetycznych, w tym malwy i wierzby energetycznej.

Pan Lech Budzynowski – podziękował za zaproszenie. Poinformował, że prowadzi 5 ha gospodarstwo w 100% obsadzone roślinami energetycznymi. Na przestrzeni 4 lat prowadzenia tych upraw zdobył wszechstronną wiedzę nt. rozmnażania i wdrażania w sposób praktyczny tych roślin, szczególnie ślazuwca i miskantusa. Brykiet z tych roślin cieszy się coraz większym zainteresowaniem ze strony nabywców – przede wszystkim zakładów energetycznych, które są zobowiązane do stosowania alternatywnych źródeł energii.

Poinformował, że zakład w Bukowej jest zainteresowany odbiorem takiego surowca z plantacji o łącznej powierzchni 5 tys. ha. Także inne elektrociepłownie np. ze Śląska i Połańca będą starały się pozyskać ten surowiec, nie będzie więc w przyszłości problemów ze zbytem.

W dalszej części wypowiedzi przedstawił kalkulację kosztów i opłacalności produkcji.

Przewodniczący Komisji – podał przykład Szwecji, gdzie produkcja i brykietowanie roślin energetycznych są bardzo rozpowszechnione. Zadeklarował, że Komisja zaangażuje się w tą sprawę wspólnie z Departamentem Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska. Trzeba rozważyć opracowanie programu zachęcającego rolników do nasadzeń i upraw tych roślin. Mógłby się w to również włączyć ośrodek doradztwa rolniczego.

Stwierdził, że poszerzeniu powinna ulec również komórka organizacyjna w Departamencie, która zajmuje się alternatywnymi źródłami energii pochodzenia rolniczego.

Radny Andrzej Nowak – podkreślił, że jak dotąd największy biznes na produkcji biopaliw zrobili producenci sadzonek roślin energetycznych. Rolnicy, którzy dokonali nasadzeń są rozgoryczeni, ponieważ mają obecnie problemy ze zbytem wyprodukowanych roślin. To jest właśnie przyczyną ich niechęci do zakładania nowych plantacji.

Stwierdził, że osoby odpowiedzialne za programowanie tej gałęzi produkcji rolnej powinny rozważyć, jakie rośliny energetyczne mają być preferowane w warunkach glebowo – klimatycznych naszego województwa, z podziałem na produkcję służącą elektrociepłowniom i biogazowniom oraz jakie rośliny obecnie uprawiane można wykorzystać jako paliwo.

Najważniejszą kwestią jest umożliwienie rolnikom zbytu wyprodukowanych roślin. W każdej gminie powinno być urządzenie do wstępnego przetwarzania biomasy. Gdyby rolnikom pokazać cały cykl od założenia plantacji do sprzedaży gotowego produktu odbiorcy, z pewnością znalazłoby się wielu chętnych do zmiany obecnie prowadzonych upraw.

Przewodniczący Komisji – stwierdził, że należy rozważyć uruchomienie wsparcia z Agencji Rynku Rolnego. Ponadto ważnym elementem jest analiza popytu kluczowych klientów na produkty z roślin energetycznych. Takimi klientami są np. elektrociepłownie położone w pobliżu tych plantacji, z którymi należy zorganizować spotkanie w tej sprawie.

Zaproponował, aby Komisja zakończyła dyskusję w tym punkcie i powróciła do sprawy na jednym z kolejnych posiedzeń.

Stwierdził, że Komisja przyjęła do wiadomości zaprezentowane materiały.

Ad. 5.

W sprawach różnych Komisja pozytywnie zaopiniowała wniosek z urzędu o umorzenie zaległych opłat rocznych, na rzecz Terenowego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, naliczonych z tytułu wyłączenia przez Zofię Prędotę w latach 2001-2002 gruntów rolnych z produkcji.

Wniosek i opinia Komisji stanowią *załączniki nr 7 i 8 do protokołu.*

Innych spraw różnych nie zgłoszono.

Posiedzenie zostało zakończone o godz. 12.30.

Protokół sporządziła:
Marta Solińska – Pela

Przewodniczący Komisji

dr Józef Kwiecień